

Competent Stagelopen & Afstuderen

Eerste druk eind 2020

Auteur: Marjon de Graaf & Teun Dijkstra

Omslag: Jos Duif Vormgeving & Reklame, Amstelveen

Vormgeving binnenwerk: Halbe Voorhoeve

ISBN 9789403619873

© Marjon de Graaf & Teun Dijkstra

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur. Hoewel dit boek met veel zorg en liefde is samengesteld, aanvaardt de auteur geen enkele aansprakelijkheid voor schade ontstaan door eventuele fouten en/of onvolkomenheden in dit boek.

Inhoud

3	Inleiding
5	Solliciteren kun je leren
22	Persoonlijke presentatie: simpele regels voor succes
34	Je eerste dag
47	Het bedrijf
59	Collega's
67	De werkzaamheden en wat daar bij hoort
79	Verveling
91	Zo word je een kantoortijger (en zo niet)
103	Succesvolle afronding
116	Tot slot

Inleiding

“Het begin is altijd NU!”

Roy Bennett

Stagelopen. De gedachte alleen al roept veel spanning op. Maar liefst 63% van alle studenten begint onvoorbereid aan een stage. Dit belemmert het leerproces en levert ontzettend veel frustratie op. Jij, beste lezer, gaat het beter doen. Lees dit boek en volg de adviezen op. Succes gegarandeerd!

De eerste stap naar succes heb je gezet. Je bent aan het lezen geslagen in ‘Competent Stagelopen & Afstuderen’. Hét handboek voor (aanstaande) stagiair(e)s. In dit boek lees je onmisbare *tips & trucs* voor een geslaagde stage.

Zo wordt er aandacht besteed aan het zoeken van een stage, het sollicitatieproces en de daadwerkelijke stage werkzaamheden. Daarnaast word je wegwijs gemaakt in de verschillende soorten afdelingen en collega’s die je zeker tegen zal komen. Aan het eind van het boek wordt je klaargestoomd om de stage succesvol af te ronden.

De nadruk in dit boek ligt op kantoorstages, want zeker 57% van alle stages is een kantoorstage. Ga jij niet op een kantoor Stagelopen? Dan biedt dit boek ook jou een waardevolle schat aan informatie. Of je nou wel of niet wordt losgelaten in de kantoortuin: van iedere lezer wordt verwacht dat je de

geschetste cases en omschrijvingen naar jouw eigen situatie vertaalt. Dit kan jij!

Je kunt dit boek van voor tot achter lezen, dan krijg je de meeste informatie aangereikt. Maar het boek is ook goed door te bladeren om zo hier en daar de onderwerpen er uit te pikken die je het meest aanspreken. Elk hoofdstuk is opgebouwd uit een aantal paragrafen die je stapsgewijs meenemen door de verschillende thema's, ondersteund door cases. Elk hoofdstuk wordt afgesloten met een duidelijke samenvatting.

Ga nu snel lezen, je zal er veel van leren. Veel leesplezier, en een goede stage toegewenst!

Jaap Blom & Hamid Çegerek

1. Solliciteren kun je leren

“You know nothing, Jon Snow.”

Ygritte

Stagelopen. De eerste stap in je werkende leven. Misschien heb je er veel zin in. Eindelijk eens de leerstof uit je studie in de praktijk brengen. Een stuk serieuzer werk dan wat je tot nu toe op je opleiding mocht doen.

Of misschien heb je er juist geen zin in. Want iedere werkdag moet je een stuk eerder uit je bed. Als je dan om half zeven ‘s avonds eindelijk in het donker thuis komt van kantoor ben je kapot en wil je eigenlijk alleen nog maar op de bank hangen. En in het weekend heb je nog je bijbaan. Dat gaat dus ten kosten van je sociale leven. Aan de andere kant is dit een ontzettend leerzame periode. En als je het goed doet, maak je straks kans op je eerste echte baan! Hoe dan ook: Stagelopen moet gedaan worden. Voor de studiepunten, en voor je CV. Dus je kan er maar beter het beste van maken.

Juist daarom is dit eerste hoofdstuk zo ontzettend belangrijk. Op je stage word je voor de rest van je werkende leven gevormd. En dat bepaald een groot deel van jouw succes. Ben je laks en neem je genoeg met minder dan het allerbeste? Dan ligt jouw lot niet meer in je eigen handen. Je loopt een verhoogt risico op een horrorstage. Je wordt gekneet tot een kantoomens dat de middenmoot nooit zal ontstijgen. De

keuze is aan jou. Maar de eerste stap in de goede richting heb je gezet, met de aanschaf van dit boek.

Zo vind je de beste stage

Je moet een stageplaats zoeken. ‘Welk bedrijf heeft nog een plaats?’ is misschien je eerste gedachte. Maar belangrijker zou moeten zijn: waar vind je het leukste bedrijf met de beste stageplaats? Neem niet genoeg met minder dan het beste.

Maak nooit de fout om een stage te zoeken op basis van de beloning die ze bieden. Tenzij je in Silicon Valley stage gaat lopen, waar de vergoedingen in de duizenden dollars kunnen lopen. In Nederland verdient 68% van de stagiair(e)s een magere 300 tot 600 euro per maand. Daar kun je niet van leven. Dus je zult sowieso een bijbaan moeten aanhouden om financieel rond te komen. Bovendien staat de hoogte van de beloning los van hoe goed de stageplaats voor jou is. Dus laat dat voor nu even geen rol spelen.

Jaarlijks lijden duizenden studenten aan een horror stage. Dit wil jij absoluut voorkomen. De eerste weken zul je jezelf nog troosten met de gedachten dat het slechts zes maanden duurt. Maar een echte horror stage kan je de rest van je leven blijven achtervolgen. Een vertekend zelfbeeld. Een verpest beeld van collega’s. De stageperiode is een belangrijk moment in de volwassenwording. Je wordt in sneltreinvaart gevormd tot een volwaardig mens. Het karakter waar je het de rest van

je leven mee zult moet doen en wat, eenmaal gevormd, nog maar moeilijk te veranderen is. Kortom, zorg dat je een goede plek vind om deze periode door te brengen. Een plek waar je juist als een mooier, beter, leuker en slimmer mens uit komt.

De mooiste meisjes van de klas zitten nooit zonder vriendje. De leukste mannen zitten niet op een datingsite. En het is niet anders bij de leukste stages. Die hoeven niet aangeboden te worden. Die worden toch wel gevonden. Start je zoektocht daarom niet op vacaturesites of de stagelijsten op je opleiding. Want daar loopt iedereen al op te azen. En de beste stages hoeven zichzelf niet aan te bieden. Je kunt er best wat sollicitaties aan wagen, maar zie het als bijvangst als je daar op gesprek mag komen.

Succes pakken doe je met een open sollicitatie

Een open sollicitatie. Solliciteren op een stage die misschien nog niet eens bestaat. Daarmee ga jij de mooiste stage vinden. Maar waar vind je het leukste bedrijf? Dat kun je op verschillende manieren benaderen. Hoe ver ben je bereid om te reizen? Bedenk goed dat hoe langer je reistijd is, hoe minder lang je kunt slapen. De overgang van het studentenleven naar vijf dagen per week Stagelopen op kantoor kan hard aankomen. Dus zie dit als een belangrijke factor. Want Stagelopen is niet een kwestie van 'er zijn'. Er is geen absentielijst zoals bij je opleiding. Nee, op je stage moet je ook

nog eens scherp zijn. En je zult merken dat een uurtje meer slaap een groot verschil kan maken. Bedenk daarom eerst goed hoe lang je wilt reizen. Gebruik Google Maps om bedrijven in jouw omgeving te ontdekken en bekijk hun website. Wat doen ze precies? Ziet het er uit als een leuk bedrijf, met leuke mensen? Een bedrijf waar je misschien zelfs wel zou willen werken na je stage?

Richt je op succes en groei. Er zijn op internet talloze lijstjes te vinden met succesvolle bedrijven. Start-ups die razendsnel groeien. Grote bedrijven die winstwaarschuwingen geven. Plannen voor internationale expansie. Dit zijn de bedrijven waar jij je energie in moet steken. Want hier kun jij mee groeien met hun succes en heb je de grootste kans om er na je stage een baan aan over te houden.

De belangrijkste bijlage: het Curriculum Vitae

De bedrijven waar je solliciteert, krijgen ontzettend veel sollicitaties binnen. Ook voor de stageplaatsen. De lezer van je brief zal dus niet iedere kandidaat kunnen uitnodigen voor een persoonlijk gesprek. Alleen de beste brieven en Curricula Vitae maken een kans. Zorg daarom dat de lezer bij jouw Curriculum Vitae (CV) direct het lijstje met vereisten kan afvinken. Er is bovendien een kans dat dit een geautomatiseerd proces is waar geen mensenhand aan te pas komt. Zonde als je daar al op afvalt. Waar je de vereisten kunt vinden? Ze staan als het

goed is in de vacature. Zo niet: vraag er dan naar. Dat is gelijk weer een contactmomentje en contactmomentjes zijn goed. Houd je CV verder compact. Want de lengte doet er bij je CV niet toe. Beperk je tot de meest relevante bijbaantjes, maar noem er tenminste een. Anders lijkt het alsof je lui bent. Een tabel met je kennis van verschillende talen is fraai, maar benoem alleen wat je wel kunt.

	Luisteren	Spreken	Schrijven
Nederlands	Uitstekend	Uitstekend	Uitstekend
Engels	Redelijk	Redelijk	Redelijk
Duits	Nauwelijks	-	-
Frans	Nauwelijk	-	-

Bovenstaande tabel voegt niets toe aan je CV, tenzij je alle cellen met 'goed' kunt invullen.

Maak je voor het eerst een CV? Begin dan met de meest compleet mogelijke versie. Dat wil zeggen: noteer alle waardevolle zaken, opleidingen en cursussen. Zoals het bezit van je rijbewijs, de vakken die je op je opleiding hebt gehad en je cursus EHBO. Vervolgens kun je per sollicitatie het CV dat je meestuurt uitkleden tot alleen de belangrijkste informatie die voor dat bedrijf van toepassing is.

Maak bij het inrichten van je CV vooral gebruik van je skills: pas je aan aan jouw vakgebied. Solliciteer je voor een stage op de afdeling Design? Dan maak je een prachtig opgemaakt CV in Adobe Illustrator. De indruk die je daar mee geeft zegt veel meer dan de inhoud. Solliciteer je voor boekhoudkundige stage? Dan weet je dat je lezer van cijfers houdt. Maak een stramien op basis van tabellen en kwantificeer waar mogelijk.

Een aantrekkelijke motivatiebrief

De eerste grote valkuil in het stage-traject is de sollicitatie. Een bedrijf ontvangt gemiddeld vijftig reacties op een stagevacature. Waarvan 49 soortgelijke. Onderscheid maken is veel makkelijker dan je denkt. Ten eerste kopieert iedereen de standaardbrief van Monsterboard. Daarnaast heeft niemand het lef om met een verrassende opening te beginnen. En tenslotte maakt iedereen een oersaai grap over 'koffie halen'. Nou, *ha ha* hoor.

Wat gebeurt er als jij de Monsterboard-brief precies níét kopieert? Als je met een verrassende opening begint? En als je karakterloze zinnen als 'Graag zou ik u mijn cv en motivatie in een persoonlijk gesprek willen toelichten' probeert te vermijden? Precies: dan onderscheid jij jezelf. Zo val je op, en onthoud daarbij: "There's no such thing as bad publicity." Zorg dat jij het verschil maakt. Zorg dat jouw toekomstige collega's jouw brief onthouden.

Een vacature heeft altijd een paar vereisten. Zoals 'HBO denkniveau', 'affiniteit met contentmarketing' en 'niet bang zijn voor verantwoordelijkheid'. Zorg dat de lezer de vereisten na het lezen van de eerste twee regels kan afvinken. Dan beland je gelijk op het goede stapeltje sollicitaties. Pas daarna krijgt de rest van de brief aandacht van je lezer. En juist daar ga jij het verschil maken.

Begrijp goed dat je een stagiair(e) bent en dus nog niets weet. Dat is niet gek en maak je er vooral niet druk over. Want als je ervaring had zou je nu niet op een stage solliciteren. Maar het is wel iets waar je je goed van bewust moet zijn. Ga in je motivatie dus vooral niet uitweiden over je kennis en ervaring. Want op deze fase van je carrière zul je het nog alleen van je persoonlijkheid moeten hebben. Je jarenlange werkervaring als caissière bij de C1000 doet er in je brief niet toe. Het volstaat om je opleiding en studierichting te benoemen. Dat je ook Photoshop skills hebt, lezen ze wel in je CV.

De lezer, je toekomstige stagebegeleider, wil dus vooral weten met wat voor persoonlijkheid hij of zij te maken krijgt. Pas jij als type persoon in het bedrijf? Hebben ze aan jou een leuke nieuwe collega? Je weet nog niet precies wie de lezer is van je brief, dus is het verleidelijk om je achter zoutloze zinnen te verschuilen waar niemand zich een buil aan zou vallen. Maar door flauwe standaardzinnen te gebruiken, hebben ze geen idee wie jij echt bent. Je sollicitatie sneuvelt en je belandt op het stapeltje afwijzingen.

'Met veel belangstelling heb ik kennis genomen van uw advertentie, welke voor mij aanleiding is om te solliciteren naar de functie..' ... en weg is de aandacht van de lezer.

Ook met clichétermen als 'teamspeler', 'flexibel' en 'doorzetter' toon je weinig karakter. Want die woorden worden door iedereen te pas en te onpas gebruikt waardoor de 'jazz' er al lang uit is. Niet doen dus. Probeer jezelf juist verhalend en door middel van voorbeelden te omschrijven. Je bent een stagiair(e) dus het is niet erg om jezelf kwetsbaar op te stellen en aan te geven wat je wilt leren. En maak daarbij telkens de connectie met het bedrijf waar jij wilt werken. Hoe zou jij het team willen versterken? Wat wil jij graag de komende maanden leren?

Sollicitatiegesprekken voer je zo

Goedemorgen. Lekker geslapen? Waarschijnlijk niet. Je heb vannacht geen oog dicht gedaan. Je voelt je zwak en moe. Je hebt zitten piekeren over hoe het sollicitatiegesprek zal gaan verlopen. Wat voor vragen zouden ze stellen? Misschien vragen ze wel wat je slechte eigenschappen zijn. Wat een rotvraag. Daar kun je toch geen slim antwoord op geven? Of ze stellen een vakinhoudelijke vraag. Je grootste nachtmerrie is dat je een of ander dom antwoord geeft waarmee je in een klap ontmaskerd dat je eigenlijk helemaal niets weet van je toekomstige beroep. Maar wees gerust. Iedereen is zenuwachtig voor een sollicitatiegesprek. Dat is gezond. Een

stagiair(e) weet inderdaad nog helemaal niets. En een beetje onzekerheid zit in de aard van het beestje. Niet zo onzeker dat je pas de derde werkdag om 15.00 uur voor het eerst met een miezerig stemmetje durft te vragen of je naar het toilet mag. Maar onzeker genoeg dat je stagebegeleider weet dat je gehoorzaam zult zijn en hij geen last van je krijgt.

Heb je wel lekker geslapen? Je bent niet zenuwachtig, nee, je voelt je juist goed? Slecht nieuws voor jou. Om een goede kandidaat te zijn voor een stage kun je niet te zelfverzekerd zijn. Je begint onderaan de carrièreladder en daar moet je leergierig zijn. De stagebegeleider is jouw herder en schaapjes die niet willen volgen, worden gebeten door de hond. Want een ongehoorzaam schaapje is het laatste waar hij op zit te wachten. Lastige collega's heeft hij al genoeg. Mannen en vrouwen die meningen doordrukken, plannen blokkeren en politiek spelletjes spelen. Onder de noemen 'hard op de inhoud, zacht op de relatie'. Nee, een goede stagiair(e) weet wanneer die z'n mond moet houden en moet luisteren. Je werkt voor hem en niet tegen hem.

Als je slim bent, heb je je gesprek om een uurtje of negen gepland. Dan is iedereen op kantoor nog lekker fris en valt er nog wat te lachen. Aan het eind van de dag hebben kantoormensen talloze vergaderingen en moeilijke mailtjes gehad. En zijn ze al ver over hun koffie tax heen. Dan valt er geen gezellig gesprek meer te voeren.